

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

KAP.430.003.2017

Nr ewid. 48/2017/P/17/001/KAP

Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2016 r.
w części 16 – Kancelaria Prezesa
Rady Ministrów

Warszawa czerwiec 2017 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2016 r.
w części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów**

Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej

Bogdan Skwarka

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 07.06.2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	4
II. Ocena kontrolowanej działalności	6
1. Ocena ogólna	6
2. Uwagi i wnioski.....	6
III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich	7
1. Dochody budżetowe	7
2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich	7
3. Sprawozdania.....	13
IV. Ustalenia innych kontroli	14
V. Informacje dodatkowe.....	16
Załączniki	17

I. Wprowadzenie

Dysponentem części budżetowej 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów jest Minister – Członek Rady Ministrów¹ (dalej Minister), wykonujący zadania Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (dalej KPRM lub Kancelaria), będący jednocześnie dysponentem środków budżetowych trzeciego stopnia. W 2016 r. w części 16, oprócz Kancelarii, dysponent główny nie posiadał jednostek podległych.

W okresie objętym kontrolą, KPRM pełniła rolę Instytucji Pośredniczącej dla działania 2.16 *Usprawnienie procesu stanowienia prawa* Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla działania 5.1 *Wzmocnienie potencjału administracji rządowej* Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Dysponent części 16 realizował budżet w układzie zadaniowym w ramach:

- sześciu funkcji państwa (numer: 1 *Zarządzanie państwem*, 2 *Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny*, 6 *Polityka gospodarcza kraju*, 11 *Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic*, 15 *Polityka zagraniczna* i 17 *Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju*);
- sześciu zadań (numer: 1.3 *Obsługa merytoryczna i kancelaryjno-biurowa Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów i członków Rady Ministrów*, 2.5 *Bezpieczeństwo granicy zewnętrznej UE i terytorium RP*, 6.1 *Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki*, 11.4 *Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa*, 15.3 *Reprezentowanie i ochrona interesów RP i Polaków za granicą oraz obsługa cudzoziemców*, a także 17.2 *Koordynacja, zarządzanie i wdrażanie realizacji programów operacyjnych polityki spójności oraz pozostałych programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków pomocowych*);
- siedmiu podzadań (numer: 1.3.1 *Obsługa i koordynacja prac rządu*, 1.3.3 *Zarządzanie korpusem służby cywilnej oraz podnoszenie jakości pracy w urzędach administracji rządowej*, 2.5.2 *Realizacja polityki migracyjnej i azylowej oraz sprawy cudzoziemców*, 6.1.9 *Badania i rozwój technologii kosmicznych oraz ich zastosowanie dla celów naukowych, gospodarczych i obronnych*, 11.4.2 *Pozamilitarne przygotowania obronne*, 15.3.3 *Wspieranie Polonii i Polaków za granicą*, 17.2.1 *Koordynacja realizacji, zarządzanie i wdrażanie programów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE*);

oraz trzynastu działań (numer: 1.3.1.1 *Obsługa Prezesa Rady Ministrów i Rady Ministrów*, 1.3.1.2 *Przeprowadzanie badań opinii społecznej*, 1.3.1.3 *Przygotowywanie i pozyskiwanie informacji, analiz oraz dokumentów i propozycji decyzji o charakterze strategicznym*, 1.3.1.4 *Rozpatrywanie skarg, wniosków i petycji*, 1.3.3.1 *Nadzór nad członkami służby cywilnej oraz ich rozwój zawodowy*, 1.3.3.2 *Zapewnienie przygotowania członków korpusu służby cywilnej, w tym słuchaczy KSAP, do prawidłowego wykonywania zadań w urzędach administracji publicznej*, 2.5.2.5 *Prowadzenie postępowań w sprawie cudzoziemców*, 6.1.9.1 *Badania i rozwój technologii kosmicznych oraz ich zastosowanie dla celów naukowych, gospodarczych i obronnych*, 11.4.2.4 *Szkolenie obronne administracji publicznej i przedsiębiorców*, 15.3.3.1 *Wspieranie Polonii i Polaków za granicą*, 17.2.1.3 *Informacja i promocja*, 17.2.1.5 *Wsparcie wdrażania programów*, 17.2.1.6 *Zamykanie pomocy i pozostałe rozliczenia*).

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2016² (dalej: ustawa budżetowa) w części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

W ramach części 16 finansowano – zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi – zadania z zakresu:

- obsługi merytorycznej i kancelaryjnej Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów oraz członków Rady Ministrów, Kolegium do spraw Służb Specjalnych oraz Szefa Służby Cywilnej;

¹ Prezes Rady Ministrów pismem z dnia 18 listopada 2015 r. powierzył Pani Beacie Kempie wykonywanie zadań określonych w przepisach odrębnych dla Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

² Ustawa budżetowa na rok 2016 z dnia 25 lutego 2016 r. (Dz.U. poz. 278, ze zm.).

- obsługi pełnomocników Rządu, komitetów, komisji wspólnych, rad, zespołów oraz innych kolegialnych organów pomocniczych, doradczych i opiniodawczo-doradczych, jeżeli tak stanowią przepisy o ich utworzeniu;
- obsługi i koordynacji prac Rządu;
- zarządzania korpusem służby cywilnej.

Zakres kontroli obejmował:

- analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych za lata 2015 i 2016;
- wykonanie wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych;
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2016 oraz sprawozdań za IV kwartał 2016 r. w zakresie operacji finansowych;
- nadzór i kontrolę sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ (dalej ufp);
- realizację wniosków pokontrolnych sformułowanych po poprzedniej kontroli budżetowej.

W 2016 r. w części 16 dochody wyniosły 209,7 tys. zł. Wydatki budżetu państwa zrealizowano w wysokości 154 546,7 tys. zł. Udział wydatków tej części w wydatkach budżetu państwa wyniósł 0,04%. Ponadto, z budżetu środków europejskich wydatkowano kwotę 258,2 tys. zł.

W niniejszej informacji została przedstawiona ocena ogólna wykonania w 2016 roku budżetu państwa w części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, która została sformułowana na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (w zakresie dysponenta części oraz dysponenta trzeciego stopnia) oraz kontroli przeprowadzonej w Polskiej Agencji Kosmicznej (w zakresie realizacji planu finansowego agencji, którego źródłem dochodów są dotacje udzielane przez dysponenta części 16).

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴.

³ Dz.U. z 2016 r. poz. 1870, ze zm.

⁴ Dz.U. z 2017 r. poz. 524.

II. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna⁵

W wyniku kontroli 17,1% wydatków budżetu państwa i 100% wydatków budżetu środków europejskich zrealizowanych w części 16 Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

W rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności zaplanowane w układzie zadaniowym.

Na obniżenie oceny ogólnej – z pozytywnej do opisowej - wpływ miała negatywna ocena wykonania w 2016 r. planu finansowego Polskiej Agencji Kosmicznej (PAK), której działalność była w całości dofinansowywana środkami pochodzącymi z dotacji udzielanych przez dysponenta części 16. Co prawda, wymiar finansowy nieprawidłowości stwierdzonych w PAK, która jest agencją wykonawczą, nie ma bezpośredniego wpływu na wykonanie budżetu państwa w części 16, jednak świadczy, że nadzór, o którym mowa w art. 175 ust. 1 pkt 2 ufp, dysponenta tej części nad wykorzystaniem dotacji udzielonych PAK nie był skuteczny. Wyniki kontroli w zakresie wykonania planu finansowego PAK zostały przedstawione w rozdziale IV niniejszej informacji *Ustalenia innych kontroli*.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów przedstawiona została w załączniku nr 5 do niniejszej informacji.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość sporządzenia przez dysponenta części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów rocznych sprawozdań za 2016 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy);
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE);
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1);

oraz kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

2. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułowała uwag i wniosków po kontroli wykonania budżetu w 2016 r. w części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich

1. Dochody budżetowe

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r., kontrola dochodów budżetowych w części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

W ustawie budżetowej dochody budżetu państwa w części 16 zostały zaplanowane w kwocie 150,0 tys. zł. Zrealizowano dochody w kwocie 209,7 tys. zł, tj. 139,8% kwoty planowanej oraz 84,5% kwoty zrealizowanych dochodów z roku ubiegłego (tj. 248,3 tys. zł). Dochody pochodziły m.in. ze zwrotu nadpłaconych składek emerytalno-rentowych oraz zwrotów dotacji.

Zestawienie dochodów budżetowych w 2016 r. według klasyfikacji budżetowej zawarte zostało w załączniku nr 1 do niniejszej informacji.

Na koniec 2016 r., według sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w części 16 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 11,8 tys. zł, w tym kwoty zaległości wyniosły 11,1 tys. zł. W porównaniu do 2015 r. należności ogółem były wyższe o 9,7 tys. zł (w tym kwoty zaległości były wyższe o 9,3 tys. zł). Głównym powodem zwiększenia kwoty zaległości w stosunku do roku ubiegłego było naliczenie przez KPRM w 2016 r. kar umownych w wysokości 10,4 tys. zł. Według stanu na 30 marca 2017 r. zaległości wynosiły 2,2 tys. zł. Zmniejszenie zaległości wynikało m.in. z zapłaty części kar umownych.

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

2.1. Wydatki budżetu państwa

W ustawie budżetowej wydatki budżetu państwa w części 16 zostały zaplanowane w kwocie 146 614,0 tys. zł. Wydatki zostały w trakcie roku zwiększone o 14 992,1 tys. zł do kwoty 161 606,1 tys. zł. Zmiany planowanej pierwotnie kwoty wydatków wynikały ze zwiększenia planu wydatków: z rezerw celowych budżetu państwa o łączną kwotę 2 315,6 tys. zł oraz z rezerwy ogólnej budżetu państwa o łączną kwotę 12 676,5 tys. zł.

Z przyznanej z rezerw celowych kwoty 2 315,6 tys. zł wykorzystano 2 263,9 tys. zł, tj. 97,8% – głównie na pokrycie poniesionych przez KPRM wydatków związanych z organizacją Światowych Dni Młodzieży (798,6 tys. zł) oraz na sfinansowanie za kwotę 540,2 tys. zł: wynagrodzeń, ekwiwalentów za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych oraz nagrody jubileuszowej dla osoby zajmującej kierownicze stanowisko państwowe w KPRM. Z przyznanej z rezerwy ogólnej kwoty 12 676,5 tys. zł wykorzystano 12 030,2 tys. zł, tj. 94,9% głównie na sfinansowanie udziału Prezesa Rady Ministrów w 11 Szczycie Azja-Europa w dniach 15-16 lipca 2016 r., sfinansowanie wydatków związanych z transportem i przyjęciem repatriantów z Kazachstanu w grudniu 2016 r., a także udzielenie dotacji celowych rozdysponowanych przez Prezesa Rady Ministrów, pochodzących z podziału rezerwy ogólnej budżetu państwa z przeznaczeniem na zadania publiczne realizowane przez organizację pożytku publicznego.

W wyniku szczegółowego badania wykorzystania przez KPRM środków przeniesionych z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej budżetu państwa⁶ w łącznej kwocie 12 615,2 tys. zł ustalono, że wykorzystano je zgodnie z przepisami ufp i na cele, na które rezerwy zostały utworzone.

⁶ Badaniem objęto 585,0 tys. zł, tj. 25,8% środków przeniesionych z rezerw celowych oraz 12 030,2 tys. zł, tj. wszystkie środki otrzymane z rezerwy ogólnej.

Minister, na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 2 ufp podjął trzy decyzje w sprawie blokowania planowanych wydatków budżetowych na rok 2016 na kwotę 796,5 tys. zł. Przyczyną dokonania blokad był nadmiar środków wynikający z niższego niż planowano wykonania wydatków na sfinansowanie: realizacji projektów w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, projektu w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, a także udziału Prezesa Rady Ministrów w 11 Szczycie Azja-Europa w dniach 15-16 lipca 2016 r. Blokad dokonano niezwłocznie po zaistnieniu przesłanek uzasadniających ich zablokowanie.

Wydatki budżetu państwa w części 16 zostały zrealizowane w 2016 r. w kwocie 154 546,7 tys. zł, co stanowiło 95,6% planu po zmianach. W porównaniu do roku 2015 nastąpił wzrost wydatków o 7 719,0 tys. zł, tj. o 5,3%, który wynikał m.in. z konieczności sfinansowania przez Kancelarię działalności Instytutu Zachodniego im. Zygmunta Wojciechowskiego⁷ oraz organizacji wizyty papieża Franciszka w ramach Światowych Dni Młodzieży.

Zestawienie wydatków budżetowych w 2016 r. według klasyfikacji budżetowej zawarte zostało w załączniku nr 2 do niniejszej informacji.

W układzie rodzajowym (grup paragrafów wydatków) wydatki w części 16 przedstawiały się następująco:

Na **dotacje** wydatkowano kwotę 35 391,7 tys. zł (22,9% wydatków w części), co stanowiło 93,2% planu po zmianach (37 994,2 tys. zł). W porównaniu do 2015 r. wydatki te były wyższe o 6 667,5 tys. zł, tj. o 23,2%. W ramach tej grupy wydatkowano: na dotacje podmiotowe 31 461,2 tys. zł (95,0% planu po zmianach), na dotacje celowe 3 930,5 tys. zł (80,4% planu po zmianach). Niepełne wykonanie wydatków w ramach dotacji celowych wynikało m.in. ze zrealizowania przez beneficjenta zadania *Pomoc osobom polskiego pochodzenia i członkom ich najbliższej rodziny zamieszkałym na terytorium objętym konfliktem zbrojnym na Ukrainie, których życie i zdrowie jest zagrożone Etap II* za kwotę niższą w stosunku do zaplanowanej oraz z niezrealizowania większości projektów w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Szczegółową kontrolą u dysponenta części 16 objęto sześć spośród dziewięciu umów o dotację celową zawartych w 2016 r. z następującymi beneficjentami:

- nr 4/DSZ/16 z 8 stycznia 2016 r. z Caritas Diecezji Warmińskiej na realizację zadania *Pomoc osobom polskiego pochodzenia i członkom ich najbliższej rodziny zamieszkałym na terytorium objętym konfliktem zbrojnym na Ukrainie, których życie i zdrowie jest zagrożone Etap II*, o wartości 3 630,3 tys. zł;
- nr 438/BBF/2016 z 13 października 2016 r. z Fundacją „Malwa” na realizację zadania pn. *Budowa domu pomocy społecznej „Malwa” dla osób niepełnosprawnych intelektualnie*, o wartości 778,6 tys. zł;
- nr 492/090/2016 z 18 listopada 2016 r. z Fundacją „Pasja Życia” na realizację zadania pn. *Budowa Młodzieżowego Centrum Rozwoju Artystycznego i Duchowego*, o wartości 2 155,0 tys. zł;
- nr 509/DSO/2016 z 26 listopada 2016 r. ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Rodzin Katolickich na realizację zadania pn.: *Rozbudowa i Przebudowa Szkoły Podstawowej nr 2 w Czerwiennem na Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi dla dzieci niepełnosprawnych i ośrodek szkolno-rehabilitacyjny*, o wartości 1 000,0 tys. zł;
- nr 429/BBF/2016 z 6 października 2016 r. ze Związkiem Harcerstwa Polskiego na realizację zadania pn.: *Międzynarodowa Promocja kandydatury Polski do organizacji XXV Światowego Jamboree Skautowego*, o wartości 300 tys. zł;

⁷ Zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 2015 r. o Instytucie Zachodnim im. Zygmunta Wojciechowskiego (Dz.U. poz. 2292) działalność Instytutu jest finansowana m.in. z dotacji podmiotowej udzielanej przez Ministra.

- nr 389/DKRM/2016 z 5 września 2016 r. ze Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska” na realizację zadania pn. *Wsparcie przeprowadzenia pogłębionych konsultacji publicznych projektów krajowych aktów prawnych*, o maksymalnej wartości 482,7 tys. zł.

Łączna wartość umów w badanej próbie wyniosła 7 911,9 tys. zł, tj. 90,0% wartości wszystkich umów o dotację celową finansowanych w ramach budżetu państwa w 2016 r.⁸.

Kontrola wykazała, że przyznanie oraz przekazanie dotacji następowało na podstawie umów sporządzonych zgodnie z wymogami określonymi w art. 150 i 151 ust. 1 ufp, a rozliczenie - zgodnie z warunkami i w terminach określonych w umowach oraz w art. 152 ust. 2 i 3 ufp.

Na podstawie dokumentacji rozliczeniowej dotacji objętych szczegółową kontrolą ustalono, że w efekcie poniesionych wydatków zrealizowano określone w umowach zadania, tj. w szczególności:

- udzielono pomocy osobom polskiego pochodzenia zamieszkałym na terytorium objętym konfliktem zbrojnym na Ukrainie;
- przeprowadzono promocję kandydatury Polski do organizacji Jamboree Skautowego;
- przeprowadzono pogłębione konsultacje społeczne krajowych aktów prawnych;
- zrealizowano zadania inwestycyjne sfinansowane w ramach dotacji majątkowych.

Kontrola przeprowadzona w PAK wykazała nieprawidłowości w realizacji planu finansowego na 2016 r., którego dochody pochodziły w całości z udzielonej przez dysponenta części 16 dotacji podmiotowej (w kwocie 8 101,1 tys. zł) oraz celowej (74,7 tys. zł). Szczegółowy opis wyników kontroli został przedstawiony w rozdziale IV niniejszej informacji *Ustalenia innych kontroli*.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 2 478,3 tys. zł (1,6% wydatków w części), co stanowiło 99,0% planu po zmianach. W porównaniu do 2015 r. wydatki te były wyższe o 68,1 tys. zł, tj. o 2,8%. Wydatki poniesiono m.in. na świadczenia z tytułu nagród Prezesa Rady Ministrów za *wyróżnione rozprawy doktorskie, wysoko ocenione osiągnięcia będące podstawą nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego oraz osiągnięcia naukowe, naukowo-techniczne lub artystyczne*.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych wyniosły 109 395,3 tys. zł (70,8% wydatków w części), co stanowiło 96,5% planu po zmianach. Były one wyższe niż w 2015 r. o 4 809,8 tys. zł, tj. o 4,6%. Dominującą pozycję w tej grupie wydatków stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – 63 305,5 tys. zł (95,9% planu po zmianach) oraz na zakupy towarów i usług – 38 466,0 tys. zł (97,1% planu po zmianach).

W wystąpieniu pokontrolnym z 1 czerwca 2016 r. skierowanym do Pani Minister Beaty Kempy, dotyczącym kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r., NIK wnioskuje o zapewnienie skutecznej kontroli zarządczej, minimalizującej ryzyko ponoszenia wysokich kosztów z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych. Wniosek został zrealizowany poprzez m.in.:

- zmniejszenie w KPRM limitów kosztów usług telekomunikacyjnych dla poszczególnych grup stanowiskowych⁹;
- wprowadzenie możliwości zamawiania pakietów danych w roamingu;
- rozszerzenie zadań pracownika Biura Administracyjnego zajmującego się prowadzeniem spraw dotyczących telefonii komórkowej o monitorowanie kosztów usług telekomunikacyjnych.

Przeciętne zatrudnienie w 2016 r. w części 16 wyniosło 559 etatów¹⁰ i było wyższe od przeciętnego zatrudnienia w 2015 r. o cztery etaty. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego

⁸ Wartość zbadanych wydatków na dotacje wynosiła 7 500,6 tys. zł. Dodatkowo, w ramach umowy nr 389/DKRM/2016, poniesiono wydatki z budżetu środków europejskich (w całości objęte przedmiotową kontrolą) w wysokości 257,4 tys. zł.

⁹ Powyższa zmiana obowiązywała od 1 maja 2016 r. Została wprowadzona zarządzeniem nr 16 Dyrektora Generalnego z dnia 18 kwietnia 2016 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie zasad przydzielania urządzeń telefonii mobilnej dla celów służbowych oraz ustalania limitów kosztów usług telekomunikacyjnych i ich rozliczenia.

¹⁰ Według sprawozdania Rb-70 *kwartalne sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach*, w przeliczeniu na pełne etaty.

pełnozatrudnionego w 2016 r. wyniosło 8 055,9 zł¹¹ i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2015 r. było wyższe o 37,9 zł, tj. o 0,5%.

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w 2016 r. zostały zawarte w załączniku nr 3 do niniejszej informacji.

Wydatki majątkowe zrealizowano w kwocie 7 281,4 tys. zł (4,7% wydatków w części), co stanowiło 93,7% planu po zmianach. W porównaniu do 2015 r. wydatki te były niższe o 3 826,5 tys. zł, tj. o 34,4%. Na zakupy inwestycyjne wydatkowano 1 326,0 tys. zł, a na wydatki inwestycyjne – 1 294,7 tys. zł. Pozostałe wydatki zostały poniesione na dotacje majątkowe.

Badaniem objęto prawidłowość realizacji wydatków (w tym prawidłowość wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz stosowania wyłączeń ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹²) budżetu państwa w kwocie 26 467,0 tys. zł (bieżących – 24 545,1 tys. zł i majątkowych – 1 921,9 tys. zł)¹³.

Zbadane wydatki zostały poniesione na realizację następujących zadań:

- 1.3 *Obsługa merytoryczna i kancelaryjno-biurowa Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów i członków Rady Ministrów* (25 854,4 tys. zł);
- 2.5 *Bezpieczeństwo granicy zewnętrznej UE i terytorium RP* (439,9 tys. zł);
- 15.3 *Reprezentowanie i ochrona interesów RP i Polaków za granicą oraz obsługa cudzoziemców* (172,7 tys. zł).

Pod kątem prawidłowości stosowania procedur określonych w ustawie Pzp zbadano cztery zamówienia publiczne¹⁴ o łącznej wartości 1 657,8 tys. zł (w tym 0,5 tys. zł stanowiła kwota z budżetu środków europejskich) przeprowadzone przez Kancelarię w trybie przetargu nieograniczonego (jedno postępowanie), udzielenia zamówienia z wolnej ręki (jedno postępowanie) oraz udzielania zamówień, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy Pzp na mocy art. 4 pkt 8 ustawy Pzp (dwa postępowania).

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym oraz umowami na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami. Badanie prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania ustawy Pzp, a także stosowania procedur określonych w ustawie Pzp, nie wykazało nieprawidłowości.

Zobowiązania w części 16 na koniec 2016 r. wyniosły 5 473,3 tys. zł i były wyższe o 6,3% niż kwota zobowiązań na koniec 2015 r. Dotyczyły one głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi (4 072,9 tys. zł) oraz czarteru samolotów (971,6 tys. zł)¹⁵. Zobowiązania wymagalne na koniec 2016 r. nie wystąpiły.

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

W 2016 r. w części 16 zrealizowano wydatki budżetu środków europejskich w kwocie 258,2 tys. zł, co stanowiło 9,2% planu po zmianach (2 813,0 tys. zł). W porównaniu do roku 2015 nastąpiło znaczące zmniejszenie wydatków o kwotę 18 796,6 tys. zł, tj. o 98,6%. Minister jedną decyzją dokonał blokady

¹¹ Według sprawozdania Rb-70 *kwartalne sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach*, w którym ujmowane są wynagrodzenia finansowane z budżetu państwa i z budżetu środków europejskich.

¹² Dz.U. z 2015 r. poz. 2164, ze zm. (dalej ustawa Pzp).

¹³ Na podstawie próby wydatków poniesionych w 2016 r. przez KPRM, która stanowiła 17,1% wydatków budżetu państwa w części 16. Doboru próby dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających pozapłacowym wydatkom budżetowym dysponenta części 16. Próba została wylosowana metodą monetarną (MUS – z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości) spośród 2104 zapisów księgowych o łącznej wartości 37 893,3 tys. zł. Badaniem objęto ogółem 196 zapisów księgowych na kwotę ogółem 26 467,0 tys. zł (w tym w grupie wydatków majątkowych siedem zapisów na kwotę 1 921,9 tys. zł oraz w grupie wydatków bieżących pozapłacowych 189 zapisów na kwotę 24 545,1 tys. zł). Próba wydatków dobranych celowo wyniosła 2 332,2 tys. zł.

¹⁴ Doboru spraw do kontroli dokonano celowo według osądu kontrolera.

¹⁵ Czarter samolotów Embraer od Polskich Linii Lotniczych LOT.

planowanych wydatków na kwotę 2 406,2 tys. zł. Blokady dokonano niezwłocznie po zaistnieniu przesłanek uzasadniających jej zablokowanie.

Niski, w stosunku do planu po zmianach, poziom wydatków z budżetu środków europejskich wynikał głównie:

- z niewielkiego zainteresowania ministerstw uczestnictwem w projekcie *Wsparcie procesu pogłębionych konsultacji publicznych* przez co dofinansowaniem w tym obszarze objęte zostały jedynie dwa projekty, których realizacja rozpoczęła się w drugiej połowie 2016 r.¹⁶;
- z przedłużającego się procesu zatwierdzania wniosku o dofinansowanie w zakresie m.in. realizacji projektu *Skuteczne Standardy Nadzoru* realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój; Dyrektor Generalny Kancelarii, Pan Tomasz Buława wyjaśnił, że proces zatwierdzania wniosku przybrał formę negocjacji dotyczących zapisów w nim zawartych pomiędzy Instytucją Pośredniczącą (KPRM oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji) a Beneficjentem (Departamentem Służby Cywilnej w KPRM);
- ze zmiany beneficjenta projektu *Doskonalenie systemów i standardów zarządzania w administracji podatkowej i kontroli skarbowej oraz obsługi klienta w administracji podatkowej* z Kancelarii na Ministerstwo Finansów¹⁷;
- z wprowadzenia we wrześniu 2016 r. nowych wytycznych dla Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w zakresie kwalifikowalności wydatków; Dyrektor Generalny Kancelarii wyjaśnił, że wydatkowanie środków przed tym terminem mogło spowodować ryzyko poniesienia wydatków niekwalifikowalnych;
- z nieprzystąpienia przez Radę ds. Uchodźców (z przyczyn leżących po stronie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji) do realizacji planowanego projektu w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji.

Zestawienie dotyczące wydatków budżetu środków europejskich w 2016 r. przedstawiono w załączniku nr 4 do niniejszej informacji.

Badanie w zakresie prawidłowości realizacji wszystkich wydatków w 2016 r. poniesionych z budżetu środków europejskich zrealizowanych przez KPRM¹⁸ (w całości zrealizowanych w ramach zadania 1.3) wykazało, że wydatki zrealizowano prawidłowo, do wysokości określonej w planie finansowym oraz na cele i zadania określone w decyzji o dofinansowaniu. Zostały one poniesione zgodnie z kategoriami wydatków oraz w terminach wynikających z decyzji o dofinansowaniu, w okresie kwalifikowalności i rzetelnie udokumentowane. Kwoty wskazane w zleceniach płatności oraz poleceniach przelewu dokonywanych w ramach współfinansowania projektu były zgodne z kwotami dofinansowania określonymi w umowach oraz z kwotami wskazanymi w dokumentach księgowych. Zarówno płatności, jak i współfinansowanie, uregulowano z zachowaniem terminów płatności wynikających z dokumentów księgowych.

2.3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich zostały poniesione w szczególności na: obsługę Prezesa Rady Ministrów i Rady Ministrów (98 902,9 tys. zł)¹⁹, przygotowywanie i pozyskiwanie informacji, analiz oraz dokumentów i propozycji decyzji o charakterze strategicznym (15 224,8 tys. zł)²⁰, nadzór nad członkami służby cywilnej oraz ich rozwój zawodowy (11 557,6 tys. zł)²¹, oraz na realizację zadań finansowanych dotacjami podmiotowymi przez m.in.: Polską Agencję Kosmiczną, Instytut

¹⁶ Wyjaśnienia Dyrektora Generalnego Kancelarii p. Tomasz Buławy z dnia 28 marca 2017 r.

¹⁷ Zmiana beneficjenta dokonana została w wyniku ustaleń prowadzonych pomiędzy: Ministerstwem Finansów, Ministerstwem Rozwoju, Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji, a KPRM, wynikających z planowanej reformy Krajowej Administracji Skarbowej.

¹⁸ Doboru próby wydatków dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających wydatkom budżetu środków europejskich. Próba została dobrana losowo według osądu kontrolera. Badaniem objęto ogółem osiem zapisów księgowych na kwotę 258,2 tys. zł.

¹⁹ Nazwa działania 1.3.1.1 z układu zadaniowego wydatków.

²⁰ Nazwa działania numer 1.3.1.3.

²¹ Nazwa działania numer 1.3.3.1.

Zachodni, Ośrodek Studiów Wschodnich, Fundację Centrum Badania Opinii Społecznej oraz Krajową Szkołę Administracji Publicznej.

W efekcie zrealizowanych przez Kancelarię wydatków majątkowych (7 281,4 tys. zł) m.in.:

- zainstalowano kompleksowe zasilanie awaryjne w budynkach KPRM (851,2 tys. zł);
- zakupiono ścianę wizyjną (449,2 tys. zł);
- zamontowano klimatyzację w siedzibie Kancelarii (266,6 tys. zł);
- zakupiono i wdrożono system typu sandbox do ochrony przed zaawansowanymi atakami typu APT (242,3 tys. zł);
- wdrożono system zarządzania urządzeniami mobilnymi (183,3 tys. zł).

Dodatkowo, z udzielonych przez KPRM, na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie dotacji majątkowych, pochodzących z rezerwy ogólnej budżetu państwa, rozdysponowanych na mocy zarządzeń Prezesa Rady Ministrów²², beneficjenci zrealizowali m.in. następujące zadania:

- budowę Młodzieżowego Centrum Rozwoju Artystycznego i Duchowego (2 135,2 tys. zł), dla którego środki z rezerwy ogólnej zostały rozdysponowane na podstawie Zarządzenia Prezesa Rady Ministrów nr 141 z dnia 27 października 2016 r.;
- rozbudowę i przebudowę Szkoły Podstawowej nr 2 w Czerwiennem²³ na Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi dla dzieci niepełnosprawnych i ośrodek szkolno-rehabilitacyjny (1 000,0 tys. zł) – Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów nr 137 z dnia 27 października 2016 r.;
- budowę domu pomocy społecznej „Malwa” dla osób niepełnosprawnych intelektualnie (778,6 tys. zł) – Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów nr 119 z dnia 21 września 2016 r.;
- dokończenie budowy i wyposażenia Centrum Opieki Wyręczającej dla Przewlekłe Chorych Dzieci w Krakowie (499,9 tys. zł) – Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów nr 157 z dnia 15 listopada 2016 r.

Badaniem pod względem prawidłowości określenia celów i mierników ich realizacji, rzetelności monitoringu mierników oraz stopnia osiągnięcia zaplanowanych celów w części 16 objęto zadanie 1.3 - Obsługa merytoryczna i kancelaryjno-biurowa Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów i członków Rady Ministrów²⁴, którego celem było zapewnienie sprawnej i efektywnej obsługi Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów oraz innych organów opiniodawczo-doradczych i pomocniczych Prezesa Rady Ministrów i Rady Ministrów oraz dwa wchodzące w jego skład podzadania:

- 1.3.1 – Obsługa i koordynacja prac Rządu, którego celem było zapewnienie sprawnego funkcjonowania Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów, wiceprezesów Rady Ministrów, członka Rady Ministrów – Przewodniczącego Stałego Komitetu Rady Ministrów i pozostałych osób zajmujących kierownicze stanowiska w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, a zastosowanym miernikiem: ocena pracy jednostek realizujących podzadanie 1.3.1 przez osoby, na rzecz których działają (ankieta: skala ocen 1-4);
- 1.3.3 – Zarządzanie korpusem służby cywilnej oraz podnoszenie jakości pracy w urzędach administracji rządowej, którego celem było zapewnienie zawodowej, rzetelnej, bezstronnej i politycznie neutralnej kadry urzędników państwowych, a zastosowanym miernikiem: odsetek uczestników szkoleń, którzy uważają, że podnieśli swoje kompetencje zawodowe na skutek uczestnictwa w szkoleniach, na podstawie ankiety.

Badanie wykazało, że:

- cele zadania i podzadań oraz mierniki realizacji celu podzadań zostały określone zgodnie z wymaganiami noty budżetowej²⁵;

²² Na podstawie wniosków o uruchomienie środków z rezerwy ogólnej składanych przez Panią Minister Beatę Kempę.

²³ Szkoła prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich.

²⁴ Zadanie realizowane w ramach funkcji 1 – Zarządzanie państwem.

²⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2016 (Dz.U. poz. 955, ze zm.). W przypadku zadania 1.3 ze względu na charakter zadania publicznego odstąpiono od pomiaru stopnia realizacji celu. Odstąpienie było zgodne z załącznikiem do ww. rozporządzenia.

- monitoring mierników prowadzony był w trybie kwartalnym przez dysponenta części oraz właściwe komórki organizacyjne Kancelarii na podstawie rzetelnych źródeł danych tj.: kwartalnych *Informacji o przebiegu realizacji budżetu Kancelarii Prezesa Rady Ministrów* przekazywanych przez komórki organizacyjne KPRM oraz jednostki nadzorowane, w których formułowano wnioski oraz zalecenia wynikające z analiz aktualnego przebiegu realizacji miernika, wykorzystywane następnie przez kierownictwo Kancelarii do celów zarządczych. W KPRM dwukrotnie w ciągu roku przeprowadzono badania ankietowe jakości usług świadczonych przez Kancelarię, którymi objęte były osoby zajmujące kierownicze stanowiska, a także członkowie głównych organów opiniotwórczo-doradczych i pomocniczych Prezesa Rady Ministrów oraz Rady Ministrów, których obsługę zapewnia Kancelaria. Na podstawie tych ankiet oraz ankiet prowadzonych wśród uczestników szkoleń organizowanych przez KPRM ustalono, że:
 - wartość miernika realizacji celu dla podzadania 1.3.1 wyniosła 4,0, przy planowanej wartości większej lub równej 3,3;
 - wartość miernika realizacji celu dla podzadania 1.3.3 wyniosła 93,9%, przy planowanej wartości większej lub równej 90,5%.

3. Sprawozdania

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania przez dysponenta części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów rocznych sprawozdań budżetowych za 2016 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy);
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE);
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1)

oraz kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone przez dysponenta części 16 na podstawie własnych sprawozdań jednostkowych oraz sprawozdań Rb-Z i Rb-N sporządzonych przez: Krajową Szkołę Administracji Publicznej, Centrum Obsługi Administracji Rządowej, Ośrodek Studiów Wschodnich i Polską Agencję Kosmiczną. Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań. Sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a także terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym²⁶.

²⁶ Rozporządzenia Ministra Finansów: z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1015, ze zm.), z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773) oraz z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz.U. Nr 298, poz. 1766).

IV. Ustalenia innych kontroli

W związku z kontrolą wykonania budżetu państwa w 2016 r. w części 16, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła kontrolę w agencji wykonawczej Polska Agencja Kosmiczna, której dochody pochodziły w całości z dotacji (podmiotowej i celowej) udzielonych przez dysponenta części 16 budżetu państwa. W wyniku kontroli NIK negatywnie oceniła wykonanie planu finansowego PAK w 2016 r.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości polegały przede wszystkim na:

- poniesieniu wydatków przekraczających o 85,3 tys. zł kwotę ustaloną w planie finansowym (zmiana planu nastąpiła po dokonaniu wydatku);
- udzieleniu zamówień publicznych na zakup biletów lotniczych o łącznej wartości 205,9 tys. zł netto z pominięciem ustawy Pzp;
- udzieleniu zamówień publicznych o łącznej wartości 66,3 tys. zł z naruszeniem wewnętrznych regulacji (nieudokumentowanie przeprowadzenia rozeznania rynku, niesporządzenie wniosku o udzielenie zamówienia publicznego oraz nie zawarcie umów z wybranymi Wykonawcami²⁷);
- nieustaleniu mechanizmów kontrolnych zapewniających rozdzielanie kluczowych obowiązków w zakresie operacji finansowych i gospodarczych w przypadkach zawartych umów cywilnoprawnych na łączną kwotę 341,9 tys. zł;
- nieudokumentowaniu odbioru wyników wykonanych prac z tytułu zawartych umów cywilnoprawnych na łączną kwotę 133,9 tys. zł;
- ustaleniu tylko jednego celu i miernika w budżecie zadaniowym PAK, który odzwierciedlał jedynie część realizowanych przez nią zadań;
- wskazaniu innej niż faktyczna daty dokonania wstępnej kontroli 30 dowodów księgowych na łączną kwotę 21,5 tys. zł oraz braku daty zatwierdzenia ich do wypłaty;
- ujęciu w ewidencji księgowej dowodu księgowego na kwotę 4,7 tys. zł w niewłaściwym okresie sprawozdawczym;
- wykazaniu w sprawozdaniu Rb-35 z wykonania planu dochodów i wydatków za IV kwartał 2016 r. danych w zakresie planu niewynikających z ewidencji księgowej oraz wykazaniu w sprawozdaniu Rb-BZ2 z wykonania planu finansowego w układzie zadaniowym za 2016 r. kosztów w kwocie niższej o 1 313,4 tys. zł niż wynikająca z ewidencji księgowej.

Dodatkowo Najwyższa Izba Kontroli sformułowała uwagi dotyczące niezgodności faktycznej struktury organizacyjnej PAK z określoną w jej statucie (nieutworzenie w oddziałach terenowych wydziałów, zespołów ani samodzielnych stanowisk) oraz niezidentyfikowania i nieoszacowania ryzyk w obszarze sprawozdawczości i prowadzenia ksiąg rachunkowych.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami NIK wniosowała o podjęcie działań zapewniających:

- ponoszenie wydatków nieprzekraczających kwot ustalonych w planie finansowym;
- rozdzielanie kluczowych obowiązków w zakresie operacji finansowych i gospodarczych związanych z zawieraniem i realizacją umów cywilnoprawnych oraz wzmocnienie nadzoru nad realizowaniem wszystkich postanowień zawartych w tych umowach;
- udzielanie zamówień publicznych zgodnie z ustawą Pzp;
- wzmocnienie nadzoru nad dokonywaniem wydatków zgodnie z wewnętrznymi regulacjami,
- prawidłowe klasyfikowanie wydatków oraz ujmowanie dowodów księgowych w ewidencji księgowej we właściwych okresach sprawozdawczych;
- zatwierdzanie dowodów księgowych do wypłaty wraz z dokonywaniem ich wstępnej kontroli;
- prowadzenie ewidencji księgowej w zakresie planu finansowego w szczególności paragrafów klasyfikacji budżetowej;
- odzwierciedlenie w ramach budżetu zadaniowego zadań realizowanych przez PAK.

²⁷ Dotyczy postępowań na: zakup telefonów komórkowych (20,8 tys. zł), bieźni elektrycznej (12,8 tys. zł), projektorów multimedialnych (11,4 tys. zł), albumów „KOSMOS” (8,0 tys. zł) oraz kolektora danych (3,0 tys. zł)

Polska Agencja Kosmiczna 19 maja 2017 r. złożyła do Prezesa NIK zastrzeżenia do ocen i ustaleń zawartych w wystąpieniu pokontrolnym. Kolegium NIK uchwałą z 2 czerwca 2017 r. częściowo uwzględniło zastrzeżenie dotyczące opisanego w wystąpieniu procesu podejmowania przez Prezesa Agencji decyzji o wydatkach w uzgodnieniu z głównym księgowym (zgłaszający zastrzeżenia twierdzi, że takich uzgodnień nie było). Dodano, że informacja o uzgodnieniach pochodzi z wyjaśnień. W pozostałym zakresie, w tym w odniesieniu do ocen, zastrzeżenia zostały oddalone.

V. Informacje dodatkowe

Wystąpienie pokontrolne zostało skierowane do Ministra – Członka Rady Ministrów w dniu 27 kwietnia 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli nie formułowała uwag ani wniosków pokontrolnych dotyczących części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

Załączniki

Załącznik 1. Dochody budżetowe w części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem, w tym:	248,3	150,0	209,7	84,5	139,8
1.	Dział 730 – Nauka	1,4	0,0	0,0	-	-
1.1.	Rozdział 73095 – Pozostała działalność	1,4	0,0	0,0	-	-
1.1.1.	§ 0920 Pozostałe odsetki	1,4	0,0	0,0	-	-
1.2.	Rozdział 73012 – Działalność Polskiej Agencji Kosmicznej	0,0	0,0	10,1	-	-
1.2.1.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	0,0	0,0	9,5	-	-
2.	Dział 750 – Administracja publiczna	246,9	150,0	199,6	80,8	133,1
2.1.	Rozdział 75001 - Urzędy naczelných i centralnych organów administracji rządowej	160,0	148,0	138,1	86,3	93,3
2.1.1.	§ 0580 Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	15,9	1,0	1,2	7,5	120,0
2.1.2.	§ 0750 Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego	6,4	2,0	2,3	35,9	115,0
2.1.3.	§ 0830 Wpływy z usług	6,4	6,0	6,4	101,6	106,7
2.1.4.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	131,2	137,0	103,6	79,0	75,6
2.2.	Rozdział 75061 - Ośrodek Studiów Wschodnich	9,6	2,0	17,7	184,4	885,0
2.2.1.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	8,2	2,0	17,0	207,3	850,0
2.4.	Rozdział 75095 - Pozostała działalność	77,3	0,0	43,8	56,7	-
2.4.1.	§ 2910 Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	19,7	0,0	42,0	213,2	-

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2016 znowelizowana 20 października 2016 r. i 15 grudnia 2016 r.

Załącznik 2. Wydatki budżetu państwa w części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Lp.	Wyszczególnienie	2015		2016		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Plan po zmianach	Wykonanie				%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Ogółem część 16, w tym:		146 827,8	146 614,0	161 606,1	154 546,7	105,3	105,4	95,6	
1.	Dział 710 - Działalność usługowa	3 202,0	4 062,0	4 062,0	4 062,0	126,9	100,0	100,0	
1.1.	Rozdział 71031 - Centrum Badania Opinii Społecznej	3 202,0	4 062,0	4 062,0	4 062,0	126,9	100,0	100,0	
1.1.1.	§ 2580 Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	3 202,0	4 062,0	4 062,0	4 062,0	126,9	100,0	100,0	
2.	Dział 730 - Nauka	5 733,8	10 000,0	10 000,0	8 175,9	142,6	81,8	81,8	
2.1.	Rozdział 73012 - Działalność Polskiej Agencji Kosmicznej	5 733,8	10 000,0	10 000,0	8 175,9	142,6	81,8	81,8	
2.1.1.	§ 2570 Dotacja podmiotowa z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych	2 747,2	9 100,0	9 700,0	8 101,1	294,9	89,0	83,5	
2.1.2.	§ 6220 Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów	2 986,5	900,0	300,0	74,7	2,5	8,3	24,9	
3.	Dział 750 - Administracja publiczna	137 882,0	132 502,0	147 494,1	142 290,4	103,2	107,4	96,5	
3.1.	Rozdział 75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej w tym:	99 855,5	110 424,0	113 799,2	109 905,4	110,1	99,5	96,6	
3.1.1.	§ 4020 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	41 641,6	47 800,0	43 496,3	43 121,6	103,6	90,2	99,1	
3.1.2.	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	2 792,1	0,0	0,0	2 939,2	105,3	-	-	
3.1.3.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	24 947,7	0,0	0,0	32 776,7	131,4	-	-	
3.2.	Rozdział 75061 - Ośrodek Studiów Wschodnich	9 120,8	9 123,0	9 123,0	9 121,7	100,0	100,0	100,0	
3.2.1.	§ 2570 Dotacja podmiotowa z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych	9 120,8	9 123,00	9 123,0	9 121,7	100,0	100,0	100,0	
3.3.	Rozdział 75065 - Krajowa Szkoła Administracji Publicznej	9 400,0	8 092,0	8 802,6	8 716,8	92,7	107,7	99,0	
3.3.1.	§ 2570 Dotacja podmiotowa z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych	9 400,0	8 092,0	8 222,4	8 222,4	87,5	101,6	100,0	
3.3.2.	§ 6220 Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów	0,0	0,0	172,2	126,1	-	-	73,2	
3.4.	Rozdział 75068 - Rada do Spraw Uchodźców	695,1	715,0	775,0	674,4	97,0	94,3	87,0	
3.5.	Rozdział 75074 - Rada do Spraw Polaków na Wschodzie	122,6	120,0	94,5	84,4	68,8	70,3	89,3	
3.6.	Rozdział 75079 - Pomoc zagraniczna	41,8	0,0	44,8	44,8	107,2	-	100,0	
3.7.	Rozdział 75086 - Działalność Instytutu Zachodniego im. Zygmunta Wojciechowskiego	0,00	0,0	2 000,0	2 000,0	-	-	100,0	
3.7.1.	§ 2570 Dotacja podmiotowa z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych	0,00	0,0	2 000,0	2 000,0	-	-	100,0	
3.8.	Rozdział 75095 - Pozostała działalność w tym:	18 646,3	4 028,0	12 855,0	11 742,9	63,0	291,5	91,4	
3.8.1.	§ 2830 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczonym do sektora finansów publicznych	4 063,2	0,0	3 630,3	3 241,0	79,8	-	89,3	
3.8.2.	§ 3040 Nagrody o charakterze szczególnym niezaliczane do wynagrodzeń	2 175,0	2 175,0	2 175,0	2 175,0	100,0	100,0	100,0	
3.8.3.	§ 6230 Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów	6 990,0	0,0	4 443,6	4 413,8	63,1	-	99,3	
4.	Dział 752 - Obrona narodowa	10,0	50,0	50,0	18,4	183,9	36,8	36,8	

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2016 znowelizowana 20 października 2016 r. i 15 grudnia 2016 r.

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2015			Wykonanie 2016			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		osób ²⁾	tys. zł	zł	osób ²⁾	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem	555	53 399,7	8 018,0	559	54 038,9	8 055,9	100,5
	wg statusu zatrudnienia ³⁾ w tym:							
1.	Dział 750 – Administracja publiczna	555	53 399,7	8 018,0	559	54 038,9	8 055,9	100,5
1.1.	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	555	53 399,7	8 018,0	559	54 038,9	8 055,9	100,5
1.1.1.	01 - Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	32	2 401,6	6 254,2	35	2 415,0	5 750,0	91,9
1.1.2.	02 - Osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	14	2 379,6	14 164,3	18	3 178,9	14 717,1	103,9
1.1.3.	03 - Członkowie korpusu służby cywilnej	495	47 148,0	7 937,4	494	46 821,7	7 898,4	99,5
1.1.4.	10 - Żołnierze zawodowi i funkcjonariusze	14	1 470,5	8 753,0	12	1 294,8	8 991,7	102,7
1.2.	Rozdział 75095 Pozostała działalność	-	-	-	-	328,5	-	-
1.2.1.	02 - Osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	-	-	-	-	328,5	-	-

¹⁾ Zgodnie z przepisami § 20 pkt 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy (§ 401-405 oraz § 406 dla funkcjonariuszy Służby Celnej, a dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy tylko w zakresie dotyczącym nagród i zapomóg i § 407 klasyfikacji budżetowej)

²⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

³⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Załącznik 4. Wydatki budżetu środków europejskich w części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach				Wykonanie
		tys. zł						%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Wydatki ogółem -Cześć 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów w tym: Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014–2020	255,0	2813,0	2813,0	258,2	101,3	9,2	9,2
1.1.	Dział 750 - Administracja publiczna	255,0	2813,0	2813,0	258,2	101,3	9,2	9,2
1.1.1.	Rozdział 75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	0,0	217,0	217,0	0,0	-	-	-
1.1.1.1.	§ 4027 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	0,0	179,0	179,0	0,0	-	-	-
1.1.1.2.	§ 4117 Składki na ubezpieczenia społeczne	0,0	35,0	35,0	0,0	-	-	-
1.1.1.3.	§ 4127 Składki na Fundusz Pracy	0,0	3,0	3,0	0,0	-	-	-
1.1.2.	Rozdział 75095 - Pozostała działalność	255,0	2596,0	2596,0	258,2	101,3	10,0	10,0
1.1.2.1.	§ 2007 Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	0,0	1553,0	1872,2	231,3	-	14,9	12,4
1.1.2.2.	§ 4007 Grupa wydatków bieżących jednostki	0,0	316,0	316,7	0,0	-	-	-
1.1.2.3.	§ 4307 Zakup usług pozostałych	255,0	0,0	0,0	2,9	1,2	-	-
1.1.2.4.	§ 4397 Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	0,0	0,0	0,0	16,5	-	-	-
1.1.2.5.	§ 4417 Podróże służbowe krajowe	0,0	3,0	14,0	5,6	-	187,7	40,2
1.1.2.6.	§ 4427 Podróże służbowe zagraniczne	0,0	0,0	1,9	1,9	-	-	100,0
1.1.2.7.	§ 4557 Szkolenia członków korpusu służby cywilnej	0,0	724,0	391,2	0,0	-	-	-

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2016 znowelizowana 20 października 2016 r. i 15 grudnia 2016 r.

Załącznik 5. Kalkulacja oceny ogólnej w części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Oceny wykonania budżetu w części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów dokonano stosując kryteria²⁸ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2016 roku²⁹.

Dochody³⁰: 209,7 tys. zł

Wydatki (łącznie z wydatkami budżetu środków europejskich): 154 804,9 tys. zł

Łączna kwota G: 154 804,9 tys. zł (kwota wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich)

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 1$

Ocena częściowa dochodów: odstąpiono od dokonania oceny

Nieprawidłowości w wydatkach: nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa wydatków: 5 pozytywna

Zgodnie z kryteriami oceny przyjętymi w kontroli wykonania budżetu ocena częściowa wydatków ulega obniżeniu o dwa punkty m.in. w przypadku braku nadzoru nad prawidłowym wykorzystaniem dotacji.

Ustalenia kontroli przeprowadzonej w Polskiej Agencji Kosmicznej (agencja wykonawcza, której KPRM udziela dotacji podmiotowej oraz celowej), które były podstawą negatywnej oceny wykonania planu finansowego PAK w 2016 r., świadczą że nadzór nad prawidłowością wykorzystania dotacji przekazanych PAK nie był wystarczający, co uzasadnia obniżenie oceny wydatków w części 16.

Wynik końcowy Wk: 3

Ocena końcowa: opisowa

²⁸ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

²⁹ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>.

³⁰ W częściach budżetu państwa, w których zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie są badane dochody nie dokonuje się oceny częściowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty dochodów.

Załącznik 6. Wykaz jednostek objętych kontrolą

Lp.	Nazwa jednostki	Osoba odpowiedzialna za kontrolowaną działalność		Ocena kontrolowanej działalności*
		Imię i nazwisko	Pełniona funkcja	
1.	Polska Agencja Kosmiczna	Płk Piotr Suszyński	p.o. Prezesa Agencji (od 10 października 2016 r.)	N
		Prof. dr hab. Marek Banaszkiwicz	Prezes Agencji (od 20 listopada 2014 r. do 7 października 2016 r.)	

* Użyty skrót oznacza: P – ocena pozytywna, O – ocena opisowa, N – ocena negatywna.

Załącznik 6. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
8. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
9. Sejmowa Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych
10. Minister – Członek Rady Ministrów wykonujący zadania Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
11. Minister Rozwoju i Finansów